

13 ressam ayrıldı

Bienalde çatlak

Bazı sanatçılar 25 Eylül - 31 Ekim tarihleri arasında gerçekleştirilecek olan 2. Uluslararası İstanbul Bienali'nin anti-demokratik ve çifte standartlı olduğunu iddia ediyor

İSTANBUL Kültür ve Sanat Vakfı'nın 25 Eylül-31 Ekim tarihleri arasında gerçekleştireceği 2. Uluslararası İstanbul Bienali'nden bazı Türk ressamları çekildiklerini açıkladılar.

Askeri Müze'deki Çağdaş Türk Resminden Kesitler'de Anlatımcı Resim'de Balkan Naci İslimiyeli, Nur Koçak, Ekspresyonist Kökenli Resimler'de Mustafa Ata, Soyut Figür Birleşimi'nde Tomur Atagök, Asım İşler, Hüsamettin Koçan, Zekâî Ormancı, Yusuf Taktak, Soyut Resim'de Özdemir Altan, Bubi, Güngör Taner, Aya İrini'deki Geleneksel Çevrede Çağdaş Sanat Sergileri'nden Alaaddin Aksoy ve son olarak da Handan Börütecene, 2. Uluslararası İstanbul Bienali'nden ayrıldı.

Bienale hem teknik hem de kişisel sorunlardan dolayı karşı çıkan, antidemokratik ve çifte standartlı bulan bu sanatçılardan Hüsamettin Koçan'la görüştük...

Ayrılma sorunlarının özünü teknik konuların oluşturduğunu belirten Koçan, sorunların "çağrı mektubu" aşamasında başladığını vurguladı. Hüsamettin Koçan, 2. Uluslararası İstanbul Bienali'ne karşı çıkma serüvenini şöyle anlattı: "Ben, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı'ndan 80'li yıllarda Ulusal Türk Resmi sergisine katılmak üzere bir çağrı aldım, bienale böyle katılıyorum sandım. Bir süre sonra Alaaddin'e rastladım, o başka bir başlık altında çağrılmış. Sanatçı çağrılırken kapsamı hakkında bilgi verilmediği gibi, sanatçının hangi yapı taşı oluşturduğu da söylenmiyor. En azından informasyon konusunda demokrat olunmalı. Birçoğumuzun vakıfla sorunları olduğunu gördük, bunları saptadık ve 19-20 kişilik imzalı bir mektupla, tartışmak istediğimizi bildirdik. Aydın Gün, toplantı istegimize ayrı ayrı cevap vererek, yönetmeliği vurguladı. Ancak yönetmelikte böyle bir anti madde yoktu. Biz yine ısrar edince, toplandık, tartıştık. Sergilerde bulunan üst başlıklara, seçilen isimlere, sınıflandırmalara, bilgi verme noksanlığına itiraz ettik. Üçüncü sorun, çevre uygulaması yapılan konularda yabancı sanatçılarla, Türk sanatçılara farklı standartlar uygulanmasıydı. Yabancılarla her türlü kolaylık sağlanırken bize yardımdan kaçınılıyordu. Ayrıca, '1980'li Yıllarda Türk Resmi' sergisi için bize ölçü belirtilmişti. 'Şu ebatlarda olursa bir tane, şu ebatlarda olursa iki tane yapın' falan gibi... Bu da bize şaka olacak kadar komik geldi. Aydın Gün, konuşmalarımız çerçevesinde teknik sorunlarla ilgili uyarılarımız son derece olumlu yanıt verdi. Bir kısmını çözdü. Ancak bu toplantıda çok daha önemli bir noktayı farkettilik, sanatçıya güvenilmediğini. Hem yerli-yabancı ayırımı devam ediyordu, hem de Aydın Gün, sanatçıya güvenmiyordu. Ne Danışma Kurulu'nda ne de sergi komiserleri arasında tek bir sanatçının bulunmaması da bunun göstergelerinden biri. Bize bu sorunla ilgili cevap olarak Batı örneği verildi ve Sayın Gün, "Sanatçı duygusaldır, bu işe karışmamalı" dedi. Bu tavır, sanatçıyı kendi dünyasına hapsedmeye yönelik bir ta-

Bienalden ayrılan sanatçılardan biri de Nur Koçak.

vırdır. Danışma Kurulu'ndaki herkese tek tek saygım var, ama bunların sanatla ilgili jüri üyeliğinden öteye geçmemişler hiç. Ayrıca bu kadar çok Türk sanatçısının olması da normal değil, milli maça mı gidiyoruz?"

Hüsamettin Koçan, Uluslararası İstanbul Bienali'nin amacına ulaşmasında da zaafılar gösterdiğini, Batı sanatçılarına Türkiye'yi tanıttığını ama Türk sanatçılarına Batı'da tanıtılmadığını, gelen eleştirilerle Türk sanatçılarına yüz yüze bile getirmediğini iddia ediyor. Koçan, "Sanatçı atılıp, eseri kullanılmaz. İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı adeta feodal bir tavır içinde, sanatçının elinden tutuyor gibi yapıyor. Eger vakıf, kültür alanında bir misyon üstlenecekse, bunu tartışılmaz olarak değil, tartışarak yapabilir."

• BALKAN NACI'DEN ELEŞTİRİ

Görüşlerine başvurduğumuz Balkan Naci İslimiyeli de bienalden çekiliş nedenini şöyle açıkladı:

"Bienalden ayrılışımın temel nedeni, iki seçici kurul üyesinin (Beral Madra ve Sezer Tanusuğ), haftalık bir dergide benim ve birkaç tanınmış ressam arkadaşım hakkındaki çirkin saldırıları olmuştur. Bu iki üyenin beni hem davet edip, hem de karalamaya çalışmalarındaki iki yüzlülüğü Aydın Gün'e yazdığım bir mektupla açıkladım. Bu yazarlar karalamalarını daha sonra basında iki kez yalanladılar. Beral Madra bunu yapmamış olabilir. Ama bu olay beni bienalden soğutmuştur. Çünkü 1. İstanbul Bienali'nde de kasıtlı ve değer bilmez bir tutumla kimi ressamları yok sayma eğilimi içindeydiler. O zaman sabırla karşıladığım bu tutumun tesadüf olmadığını ortaya çıkarmıştır. Uluslararası bienaller, tanınmış sanatçıları kişisel saplantılar yüzünden harcama arenası olarak kullanılmamalı. Bu tutum, sanatçıları değil, sonunda bienali harcar. Bunun dışında inatla adam kayırma politikalarının sürdürülmesi, sergilerdeki kimi gruplandırmaların hem tanım, hem de yan yana getirilen kişiler açısından tutarsızlığı, aşırı sayıda sanatçı davetiyeli niteliğin sulandırılması, bienale katılmamamın diğer nedenleridir. Daha dürüst bienallere diyorum..."